

Yttrande revisionsrapport Upphandling och Inköp granskningsrapport om upphandlings- och inköpsverksamheten (dnr RS 522-2024)**Regionstyrelsens svar på fördjupad granskning nr 11-2023 Fördjupad granskning. Regionens upphandlings- och inköpsverksamhet**

Regionstyrelsen lämnar följande svar utifrån revisorernas rekommendationer.

Säkerställ att upphandlings- och inköpsverksamheten i regionstyrelsens förvaltning har tillräcklig förmåga att tillgodose verksamheternas behov av stöd.

Svar: Implementering av bättre inköpssystem pågår och kommer att ge större förmåga att analysera och kontrollera fakturerade priser mot avtalade priser. Det kommer även att bli enklare att beställa från rätt leverantör, dvs avtalade leverantörer. Projektet befinner sig just nu i genomförandefasen vilket innebär bland annat konvertering, integrationer, parametersättning, tester och utbildning. Driftsättning av utsedda piloter är planerade i höst och breddinförande påbörjas vid årsskiftet 24/25.

Utmaningarna gällande regionens upphandlingar identifierades redan under andra halvan av 2022 då behovet av upphandlingar ökade med 40%, varav 1/3 av alla ärenden inkom under årets sista 2 månader. Det faktum att det ökade behovet sammanföll med att regionens upphandlingskapacitet samtidigt kraftigt minskade, kopplat till personalomsättning och utmaningar i att rekrytera kvalificerade upphandlingsresurser. Det har föranlett att kön av upphandlingsärenden växte markant under 2023. I dagsläget ligger upphandlingens kapacitet på ca 50% av normalläge.

Inköpsverksamheten har som åtgärd upphandlat ett konsultavtal avseende upphandlingsresurser, just nu nyttjas konsulter motsvarande ca 4 heltider, vilket nästan täcker det normala upphandlingsbehovet. För att arbeta bort kön och få kontroll över behovet av upphandlingar, behöver antalet konsulter utökas de närmaste åren. Regionens upphandlingskapacitet måste utökas, dels via ytterligare upphandlingskonsulter, dels via aktiviteter som leder till att regionens egen upphandlingskapacitet når normal nivå. Hur många konsulter som kommer behövas och under hur lång tid, är direkt kopplat till hur snabbt regionens egen upphandlingskapacitet uppnår normal förmåga och att antalet inkomna ärenden stabiliseras.

Säkerställ att det finns beslutade riktlinjer och rutiner för upphandlings- och inköpsprocessen. Det behövs bland annat tydligare direktiv i regionen för prioriteringar av upphandlingar och inköp. Det behövs också beslutade riktlinjer för direktupphandling för att uppfylla kraven i LOU.

Ledningsstab Västerbotten
Sofia C Jonsson

2024-05-13

513659

Svar: Riktlinjer för direktupphandling är utarbetad och kommer att skickas för fastställande.

Etablering av inköpsråd, som redan är inplanerad, ska bidra till prioritering av upphandlingar och inköp vid behov. Ärendet är under beredning och kommer lyftas till beslut i CLG under våren.

Vidaredelegationsordningar bör ses över för att möjliggöra effektivare och närmare beslut inom inköpsområdet, tex ge strategiska inköpare och upphandlare mandat att starta upphandlingar och fastställa upphandlingsdokumentation för annonsering.

Riktlinjer för hur inköp och upphandlingar ska prioriteras bör utarbetas för att kunna skapa förutsättningar för en effektiv produktionsplanering och förutsägbarhet för både upphandlare och behovsägare.

Säkerställ en tillräcklig uppföljning av upphandlings- och inköpsverksamheten. I detta ligger att styrelsen utvecklar uppföljningen av fullmäktiges uppdrag att införa en styrd inköpsprocess och standardsortiment.

Svar: Införande av E-handel pågår vilket kommer att underlätta uppföljning av beteendet.

Rapportering och uppföljning av inköpskostnader bör införas till den ordinarie ekonomiska uppföljningen. Även uppföljning och analys av inköpsbeteendet bör ingå i den ekonomiska redovisningen.

Utifrån de befintliga utmaningar och potentiella förbättringsområden som identifierats har samverkan påbörjats för att organisatoriskt flytta regionens inköps och upphandlingsfunktioner till Ekonomistaben. Fördelarna med en organisatorisk förändring bedöms bland annat vara:

- Skapa bättre förutsättningar utifrån en regional kontext, Inköp blir en naturlig del av regionens verksamhetsstyrning avseende ekonomi och uppföljning
- Större fokus på inköps påverkan för ekonomin
- Kan underlätta uppföljning av inköpskostnader och beteenden inom regionens verksamheter
- Det redan etablerade nätverket av controllers, kan med stöd av inköpsresurser kan göra gemensamma, mer kvalificerade analyser angående inköpsbehov.
- En mer naturlig koppling till utvecklingen av den interna e-handel